

ПРЕАМБУЛА

РОЗРОБЛЕНО проектною групою:

Голова проектної групи
Павло КУТУЄВ, д.соц.н., професор, завідувач кафедри
соціології

Члени робочої групи:

Любов ПАНЧЕНКО, д.пед.н., професор, професор кафедри
соціології

Максим ЄНІН, к.соц.н, доцент, доцент кафедри соціології

Геннадій КОРЖОВ, к.соц.н, доцент кафедри соціології

Тетяна КОЛОМІЄЦЬ, к.філос.н, доцент кафедри соціології

ПОГОДЖЕНО:

Науково-методична комісія КПІ ім. Ігоря Сікорського зі спеціальності 054

Голова НМКУ Павло КУТУЄВ

(протокол № 11 від «12» 06 2020 р.)

Методична рада КПІ ім. Ігоря Сікорського

Голова Методичної ради Юрій ЯКИМЕНКО

(протокол № 1 від «03» 09 2020 р.)

Фахову експертизу проводили:

Микола ЧУРИЛОВ – д.соц.н., генеральний директор ТОВ «Тейлор Нельсон Софрез Україна»
(Kantar Україна)

Ольга Куценко – д.соц.н., проф., завідувач кафедри соціальних структур та соціальних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Рецензії та відгуки стейкхолдерів додаються.

ОП обговорено після надходження всіх побажань і пропозицій від стейкхолдерів і випускників ОП та схвалено на розширеному засіданні кафедри соціології

(протокол № 8 від 19.08.2022)

ЗМІСТ

<u>1. Профіль освітньої програми</u>	5
<u>2. Перелік компонентів освітньої складової ОНП</u>	10
<u>3. Структурно-логічна схема освітньої програми</u>	12
<u>4. Наукова складова ОНП</u>	13
<u>5. Форма випускної атестації здобувачів вищої освіти</u>	14
<u>6. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми</u>	15
<u>7. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми</u>	17

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

зі спеціальності 054 Соціологія

1 – Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та інституту/факультету	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», факультет соціології і права
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь – доктор філософії, кваліфікація - доктор філософії з соціології
Офіційна назва ОП	Соціологія
Тип диплому та обсяг ОП	Диплом доктора філософії. <u>Освітня складова</u> - 90 кредитів ЄКТС, термін навчання - 4 роки. <u>Наукова складова</u> передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації.
Наявність акредитації	Програма неакредитована, подача програми на акредитацію до Національного Агентства з питань якості вищої освіти планується у 2020-2021 рр.
Цикл / Рівень з НРК	НРК України – 9 рівень QF-EHAE - третій цикл EQF-LLL - 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня магістра
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До наступної акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньої програми	sociology.kpi.ua
2 – Мета освітньої програми	
<p>Мета освітньо-наукової програми – підготовка висококваліфікованих фахівців (докторів філософії) з соціології, які демонструють наявність соціологічної уяви й володіють сучасними теоріями та методами соціологічних досліджень. Ці концептуальні знання та практичні навички дають здобувачам змогу ефективно розв'язувати комплексні задачі та практичні проблеми у сфері соціології на локальному, регіональному, національному та глобальному рівнях, і брати фахову участь у науково-прикладних дослідженнях, аналітичній, консалтинговій та просвітницькій діяльності. Важливою ціллю освітньо-наукової програми також є культивування у аспірантів дослідницьких навичок, відданості громадянським обов'язкам, автономності та відповідальності.</p> <p>Мета освітньо-наукової програми відповідає стратегії розвитку КПІ ім. Ігоря Сікорського на 2020-2025 роки:</p> <p>«візія – сприяти формуванню суспільства майбутнього на засадах концепції сталого розвитку. Створювати всі умови для підготовки висококваліфікованих (досконалих – perfect) фахівців, здатних створювати сучасні наукові знання та інноваційні технології на благо людства та забезпечувати гідне місце України в світовому співтоваристві;</p> <p>місія – робити (to contribute) вагомий внесок у забезпечення сталого розвитку суспільства шляхом інтернаціоналізації та інтеграції освіти, новітніх наукових досліджень та</p>	

інноваційних розробок. Створювати умови для всебічного професійного, інтелектуального, соціального та творчого розвитку особистості на найвищих рівнях досконалості в освітньо-науковому середовищі» (<https://data.kpi.ua/sites/default/files/files/2020-2025-strategy.pdf>).

Цілі ОП є такими: забезпечувати фундаментальну підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані наукові задачі і практичні проблеми у соціумі, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов. Випускники ОП мають вміти навчатись через дослідження, бути в змозі вести наукову, науково-педагогічну, інноваційну, аналітичну, просвітницьку, консалтингову діяльність. Важливою ціллю ОП є культивування у здобувачів гуманістичних цінностей у поєднанні з розвитком критичного мислення, відданості громадянським обов'язкам, автономності та відповідальності.

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область	Область професійної діяльності включає інноваційні підходи до вирішення комплексних проблем у галузі соціології, фундаментальні та прикладні науково-дослідні роботи з вивчення закономірностей розвитку соціальних систем та їхніх підсистем, соціальні процеси та структури на мікро-, мезо-, макро- та глобальному рівнях, соціополітичні та соціокультурні процеси та структури, соціальні спільноти та соціальні відносини всередині цих спільнотей та між ними, громадська думка, соціальні конфлікти, медіаційна діяльність.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова, академічна
Основний фокус освітньо-наукової програми	Програма зосереджується на сучасних досягненнях соціологічної теорії, новітніх технологіях теоретичних та емпіричних досліджень, методиках наукової та викладацької діяльності. Ключові слова: соціальні відносини, особистість, соціальні групи, спільноти, суспільство, соціальні явища, соціальні процеси, модернізація, наука, науково-технічний розвиток, громадська думка, культура, соціальні інститути, соціальні структури, соціальні нерівності, соціальні зміни, соціальні проблеми, конфлікти, медіація.
Особливості програми	Особливістю (унікальністю) програми є здобуття професійних знань та навичок з дослідження тенденцій соціальних змін та модернізації / демодернізації українського суспільства у контексті глобальної динаміки. Освітня програма передбачає залучення до освітнього процесу провідних соціологів-експертів з України та зарубіжних країн, програми академічної мобільності з провідними світовими закладами вищої освіти світу, зустрічі з представниками роботодавців, використання сучасних програмних засобів та сервісів Інтернет на різних етапах соціологічного дослідження.

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Класифікатор професій ДК 003:2010 2442.2 «Соціолог», 2442.2 «Фахівець з урегулювання конфліктів та медіації у соціально-політичній сфері», 2442.1 «Науковий співробітник (соціологія)», «Науковий співробітник-консультант (соціологія)», 2310.2 «Викладач закладу вищої освіти»
Подальше навчання	Продовження освіти в докторантурі та/або постдокторських

	програмах
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	В межах ОП проводяться лекції, дослідницькі семінари, комп'ютерні практикуми з аналізу соціальних даних; педагогічна практика в якості асистента. Застосовуються технології змішаного навчання, перевернутого навчання, проблемного навчання. Щорічно на кафедрі соціології проводиться Міжнародна конференція з соціології, де аспіранти мають можливість публікувати тези своїх досліджень. Аспіранти залучаються до міжнародних наукових проектів.
Оцінювання	<ul style="list-style-type: none"> - Усні та письмові екзамени з дисциплін навчального плану освітньо-наукової програми, захист звіту з педагогічної практики на посаді асистента; - комплексний іспит з спеціальності; - наукові доповіді на наукових семінарах та конференціях, реєр оцінювання, участь в міжнародних наукових проектах, статті в рецензованих профільних журналах та журналах, які входять до наукометричних баз; - проміжна атестація кожного семестру (двічі на рік) стосовно виконання аспірантського плану; - підсумкова атестація (прилюдний захист PhD дисертації)
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні науково-теоретичні задачі та практичні проблеми у сфері соціології, що передбачають застосування основних соціологічних теорій і методів та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, брати фахову участь у академічних та науково-прикладних дослідженнях, аналітичній, консалтинговій та педагогічній діяльності.
Загальні компетентності (ЗК)	
	Дослідницькі компетенції
ЗК 01	Здатність вести науково-дослідницьку діяльність, включаючи аналіз проблем, постановку цілей і завдань, вибір способу й методів дослідження, а також оцінку його якості.
ЗК 02	Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми
ЗК 03	Здатність планувати та проводити відтворювальні дослідження
ЗК 04	Здатність знаходити, обробляти й аналізувати релевантну інформацію для вирішення проблем й прийняття рішень
ЗК 05	Здатність здійснювати навчання через дослідження
	Комунікаційні компетенції
ЗК 06	Здатність використовувати засоби інформаційних та комунікаційних технологій у науковій та професійній комунікації
ЗК 07	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК 08	Здатність працювати в команді та формувати продуктивні відносини з колегами
ЗК 09	Здатність спілкуватися іноземною мовою
	Управлінські, підприємницькі та лідерські компетенції

ЗК10	Здатність усвідомлено визначати цілі у науковому, професійному й особистісному розвитку, проявляти наукову ініціативу та лідерські якості.
ЗК11	Здатність виконувати різні ролі в академічних та прикладних наукових проектах
ЗК12	Здатність отримувати гранти на наукові дослідження та заохочувати бізнесові структури до наукових та академічних ініціатив
ЗК13	Здатність планувати й організовувати роботу дослідницьких колективів з рішення наукових і науково-освітніх завдань
Науково-педагогічні компетенції	
ЗК14	Здатність розробляти курси з соціальних та поведінкових наук у ЗВО та їх навчально-методичне забезпечення на основі сучасних досягнень науки та практики, нових педагогічних та сучасних цифрових технологій
ЗК15	Здатність організовувати навчальний процес, в тому числі онлайн, використовуючи студентоцентрикований підхід; проектувати та здійснювати оцінювання здобувачів вищої освіти; встановлювати довірчі взаємовідносини з ними
ЗК16	Здатність здійснювати рефлексивний аналіз власної педагогічної діяльності та корегувати її згідно з результатами аналізу
Соціальні та етичні компетенції	
ЗК17	Здатність дотримуватися етичних норм проведення досліджень, фахового кодексу академічної доброчесності
ЗК18	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК19	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій
ЗК20	Здатність забезпечувати безперервний саморозвиток і самовдосконалення, відповідальність за розвиток інших
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	
ФК 01	Здатність визначати проблематику та методологічні підходи до наукових досліджень у галузі соціології, планування та проведення, збір даних, інтерпретація, представлення результатів
ФК 02	Здатність обирати актуальну проблематику наукових та соціологічних досліджень та релевантні методологічні підходи
ФК 03	Здатність самостійно планувати та виконувати науково-дослідну діяльність у рамках спеціальності соціологія з використанням сучасних теорій, методів та інформаційно-комунікаційних технологій
ФК 04	Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів
ФК 05	Здатність використовувати сучасні методи аналізу даних, будувати багатофакторні та багатовимірні моделі соціальної реальності
ФК 06	Здатність адаптувати і узагальнювати результати сучасних досліджень у рамках спеціальності соціологія для вирішення наукових і практичних проблем
ФК07	Здатність презентувати результати власних досліджень, в тому числі із використанням цифрових технологій (інфографіки, storytelling with data, dashboards)

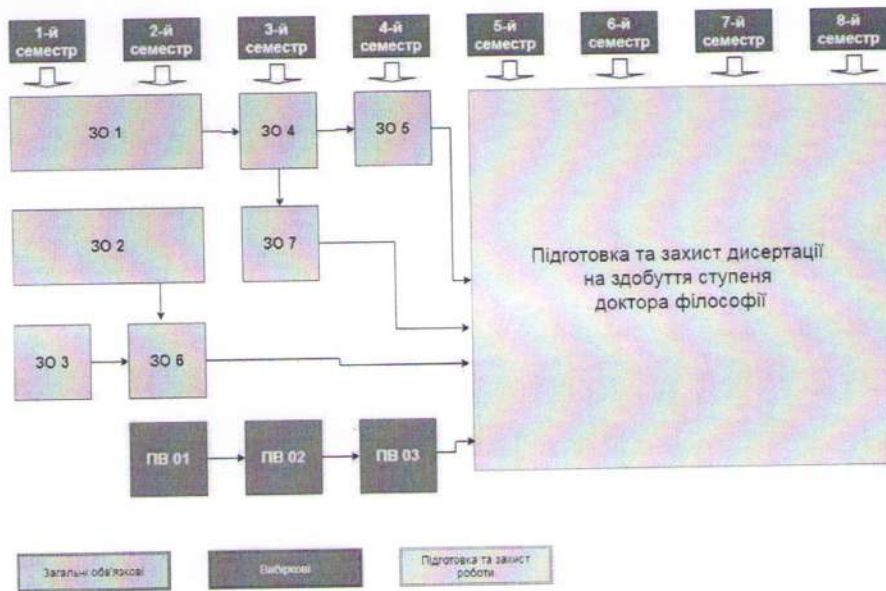
ФК08	Здатність використовувати поняття та положення сучасних теорій соціології модернізації та науково-технічного розвитку у дослідницькій діяльності
ФК09	Здатність застосовувати статистичну інформацію та бази даних у викладанні.
ФК10	Здатність демонструвати детальне розуміння великої кількості сучасних технік соціологічного дослідження.
ФК11	Здатність аргументувати та захищати теоретичну позицію на основі емпіричної роботи.
ФК12	Здатність науково обґрунтовано створювати нові соціологічні знання
ФК13	Здатність популяризувати результати власних досліджень та науку загалом
7 – Програмні результати навчання	
ПРН 01	Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.
ПРН 02	Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми.
ПРН 03	Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні, Європі та світі.
ПРН 04	Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті наукових та професійних задач.
ПРН 05	Вільно використовувати державну та іноземну / іноземні мови усно і письмово з метою наукової комунікації та вирішення професійних питань.
ПРН 06	Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення дослідницьких задач.
ПРН 07	Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації, презентації результатів дослідження
ПРН 08	Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу наукових джерел
ПРН 09	Вміти розробляти програму та план наукового дослідження в галузі соціології, проводити операціоналізацію понять дослідження
ПРН 10	Володіти навичками збору та опрацювання соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів.
ПРН 11	Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.
ПРН 12	Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.
ПРН 13	Розуміти соціологічні теорії соціології модернізації та науково-технічного розвитку
ПРН 14	Визначати найбільш ефективні стилі управління в дослідницьких організаціях, оцінювати мотиваційний фон персоналу організації, рівень конфліктності в колективі, використовувати технології PR в управлінні дослідницькою організацією.
ПРН 15	Відслідковувати актуальну ситуацію у наукових дослідженнях, прогнозувати її розвиток.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Відповідно до кадрових вимог щодо забезпечення провадження освітньої діяльності для відповідного рівня ВО, затверджених

	Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 (чинна) в редакції від 23.05.2018 р. № 347. Залучення до викладання професійно-орієнтованих дисциплін фахівців-практиків, провідних вчених.
Матеріально-технічне забезпечення	Відповідно до технологічних вимог щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності відповідного рівня ВО, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 (чинною) в редакції від 23.05.2018 р. № 347. Використання сучасного спеціалізованого програмного забезпечення: середовище R, оболонка R Studio, статистичний PSPP, Tableau Public
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Відповідно до технологічних вимог щодо навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності відповідного рівня ВО, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 (чинною) в редакції від 23.05.2018 р. № 347. Користування Науково-технічною бібліотекою КПІ ім. Ігоря Сікорського. Користування літературою, наданою лекторами служби обмінів (Єнський університет імені Фрідріха Шиллера (Німеччина))
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можливість укладання договорів про кредитну мобільність з іншими ЗВО України, які готують докторів філософії зі спеціальності соціологія
Міжнародна кредитна мобільність	Забезпечується відповідно угод про міжнародну академічну мобільність в рамках програми ЕРАЗМУС+: Університет ім. Казимира Великого (Польща) Університет м. Гронінген (Нідерланди) – Humanities Єнський університет імені Фрідріха Шиллера (Німеччина)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Викладання іноземною мовою

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1.НОРМАТИВНІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
3O 01	Філософські засади наукової діяльності	6	екзамен
3O 02	Іноземна мова для наукової діяльності	6	екзамен
3O 03	Історична соціологія модернів, модернізацій та розвитку	4	екзамен
3O 04	Актуальні методологічні проблеми соціологічного дослідження	4	екзамен
3O 05	Епістемологія соціально-наукового пізнання	4	екзамен
3O 06	Academic writing	4	залік
3O 07	Педагогічна практика*	2	залік
2. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
ПВ 01	Освітній компонент К- Каталог	3	залік
ПВ 02	Освітній компонент К- Каталог	3	залік
ПВ 03	Освітній компонент Ф- Каталог	4	залік
Загальний обсяг нормативних освітніх компонентів		30	
Загальний обсяг вибіркових компонентів :		10	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		40	

3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

4. НАУКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Наукова складова підготовки докторів філософії містить інформацію щодо змісту наукової роботи аспіранта згідно плану та форми контролю виконання цього плану.

Рік підготовки	Зміст наукової роботи аспіранта	Форма контролю
1 рік	Вибір та обґрунтування теми власного наукового дослідження, визначення змісту, строків виконання та обсягу наукових робіт; вибір та обґрунтування методології проведення власного наукового дослідження, здійснення огляду та аналізу існуючих поглядів та підходів, що розвинулися в сучасній науці за обраним напрямом. Підготовка та публікація не менше 1-ї статті (як правило, оглядової) у наукових фахових виданнях (вітчизняних або закордонних) за темою дослідження; участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей.	Затвердження індивідуального плану роботи аспіранта на вченій раді інституту/факультету, звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік
2 рік	Проведення під керівництвом наукового керівника власного наукового дослідження, що передбачає вирішення дослідницьких завдань шляхом застосування комплексу теоретичних та емпіричних методів. Підготовка та публікація не менше 1-ї статті у наукових фахових виданнях (вітчизняних або закордонних) за темою дослідження; участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей.	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік
3 рік	Аналіз та узагальнення отриманих результатів власного наукового дослідження; обґрунтування наукової новизни отриманих результатів, їх теоретичного та/або практичного значення. Підготовка та публікація не менше 1-ї статті у наукових фахових виданнях за темою дослідження; участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей.	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік
4 рік	Оформлення наукових досягнень аспіранта у вигляді дисертації, підведення підсумків щодо повноти висвітлення результатів дисертації в наукових статтях відповідно чинних вимог. Впровадження одержаних результатів та отримання підтверджувальних документів. Подання документів на попередню експертизу дисертації. Підготовка наукової доповіді для випускної атестації (захисту дисертації).	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік. Надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

5. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ

Атестація здобувачів ступеня доктор філософії за освітньо-науковою програмою проводиться відповідно до навчального плану і включає оцінювання теоретичної та практичної підготовки (іспити за навчальним планом, звіт з педагогічної практики на посаді асистента, комплексний фаховий іспит з спеціальності) та прилюдного захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Випускна атестація здобувачів вищої освіти за освітньою програмою Соціологія (Sociology) спеціальності 054 Соціологія здійснюється у формі захисту дисертаційної роботи та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня доктора філософії з присвоєнням кваліфікації: доктор філософії з Соціології. Кваліфікаційна робота перевіряється на плагіат та після захисту розміщується в репозиторії НТБ Університету для вільного доступу. Випускна атестація здійснюється відкрито та публічно.

**МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ
КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ
ПРОГРАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)**

	30 1	30 2	30 3	30 4	30 5	30 6	30 7	Наукова складова
ФК 01	+		+	+	+	+		+
ФК 02	+		+	+	+	+		+
ФК 03				+				+
ФК 04				+			+	+
ФК 05				+				+
ФК 06				+			+	+
ФК 07		+		+		+		+
ФК 08			+					+
ФК 09							+	
ФК10							+	
ФК11					+			+
ФК12			+		+			+
ФК13		+	+			+		+

7. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ЗО 1	ЗО 2	ЗО 3	ЗО 4	ЗО 5	ЗО 6	ЗО 7	Наукова складова
ПРН 01			+		+			+
ПРН 02	+		+		+			+
ПРН 03	+		+		+			+
ПРН 04	+		+					+
ПРН 05		+						
ПРН 06				+			+	
ПРН 07				+			+	
ПРН 08					+	+		+
ПРН 09				+	+			+
ПРН10				+				+
ПРН11		+				+		+
ПРН12			+		+		+	
ПРН13		+	+					
ПРН14							+	
ПРН15	+				+	+		